

## **Snoezelen \_MSE**

Koncept multismyslové (multisenzoriální) stimulace, speciální místnost určená k poskytnutí:

- pozitivně naladěného prostředí
- může mít funkci relaxační, poznávací a interakční.
- 60.-70. léta 20. století Holandsko
- holandské terapeutové: Jan Hulsegge a Ad Verheul
- během práce na Hartenbergschem institutu v Holandsku (centrum pro jedince s mentálním postižením)
- výraz byl vytvořen spojením základů slov „snuffelen“ (čichat), vyzdvihuje smyslový aspekt terapeutického postupu a „doezelen“, (dřítmat), vystihuje stav blaha a klidu.

### **Pojem snoezelen se objevuje ve dvou rovinách:**

- speciálněpedagogická (vnímáno jako koncept)
- terapeutická (vnímáno jako speciálně vytvořené prostředí) multisenzoriální nebo relaxační místnost
- nutná rovnováha mezi stimulací a relaxací ve světě individuálních potřeb

### **Východiska:**

vnímání a poznávání okolí zabezpečují primární smyslové vjemy

zlepšování kvality života zvláště rezidentů v dlouhodobé (ústavní) péči

většina není schopna verbální komunikace

zlepšuje zdravotní stav (tělo + duše)

uvolňuje, uklidňuje, aktivizuje, probouzí zájem

řídí a uspořádá podněty

vyvolává vzpomínky (probouzíme paměťové stopy, preventivní terapie apod.)

vnitřně člověka organizuje (představujeme jednotlivé podněty zvlášť)

odstraňuje strach, vytváří pocit jistoty

spojuje a podporuje vztahy, ale nenahrazuje!!!

pomáhá člověku se orientovat

vytváří pocit štěstí (endorfiny): vliv na fyzický stav, snížení agresivity

Zpočátku byl snoezelen pouze jako volnočasová aktivita, dnes vždy v režii průvodce !!!

Nutnost znát metodiku a užívání pomůcek. Snoezelen není designová místnost, ale vědecky řízená činnost !!!

**Cíle:**

Snaha proniknout do způsobů vnímání.

Integrovaný přístup, aplikovaný odborným personálem v rámci denních činností a péče

Aktivní stimulace skrze světelné, zvukové, čichové a chuťové podněty.

**Podstata:**

Vnímání vázané výlučně na tělo

Poskytnutí individuální a přirozeně návazné sensorické stimulace

Bez potřeby rozvoje vyšších kognitivních oblastí (logických a abstraktních procesů myšlení a paměti)

Nečekáme výkony !!!

Přijatelné, nestresující prostředí

Multifunkčnost

Pozitivně laděné prostředí

Plná orientace na uživatele

Uspokojování jeho fyzických, emocionálních, psychických a duševních potřeb.

**Efekt snoezelenu:** vyjadřuje harmonický vztah tří činitelů:

Prostor: příjemná vnější atmosféra

Průvodce: otevřená vnitřní nálada (klid, otevřenost, emoce)

Uživatel: bezděčný záměr

**Průvodce:** speciální pedagog, vychovatel, pečovatel, psychoterapeut, psycholog, rehabilitační pracovník, ergoterapeut, muzikoterapeut ad. Měl by se vyznačovat: Profesní x osobnostní vlastnosti. Empatie, trpělivost, zájem. Schopnost motivovat. Kreativita. Znalost diagnózy uživatele. Osobní vztah s uživatelem je výhodou. Kompetence a zodpovědnost.

**Kdo je uživatelem? Jeho popis zahrnuje tři dimenze:** diagnóza a důsledky z ní vyplývající, věk a zákonitosti ontogenetického vývoje, prostředí, ve kterém uživatel žije.

Diagnóza a důsledky z ní vyplývající: Tělesné, mentální, smyslové a kombinované vady. Duševní poruchy, psychózy, deprese (psychiatrické diagnózy). Demence od útlého věku až po senilní syndromy demencí. Neurologické poruchy. Poruchy chování a emocí. Syndromy ADD, ADHD, opoziční vzdor ODD. LMD, SPU. Diagnózy v geriatrické problematice.

Věk a ontogenetické zvláštnosti uživatele: dimenze věku je neomezená. Musíme respektovat vývojová specifika od narození po stáří. K tomu přizpůsobit didaktické prvky (kojenec x senior)

Prostředí, ve kterém uživatel žije: Ambulantní. Týdenní pobyty. Celoroční pobyty. Školská zařízení. Domovy a ústavní zařízení. Poradenská centra. Dětská centra.